

(สำเนา)

รับที่ ๒ / ๒๕๖๒ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กระทู้ถามที่ ๐๐๒

วุฒิสภา

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การตรวจพบสารพิษตกค้างในผัก ผลไม้ จำนวนมาก

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

สืบเนื่องจาก มีการนำเสนอผลการตรวจสอบสารพิษในผักและผลไม้ ปี ๒๕๖๒ ผ่านทางสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์ในช่วงต้นเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา โดยพบว่ามี การตรวจพบการปนเปื้อนสารพิษที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนในผักและผลไม้ในอัตราที่สูงมาก ปรากฏข้อมูลจากเครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช (Thai-PAN) สรุปได้ดังนี้

๑) เครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช (Thai-PAN) ได้ประสานความร่วมมือกับภาคีหลายภาคส่วนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สถาบันการเรียนรู้เพื่อปวงชน สภาเกษตรกรจังหวัดจันทบุรี เครือข่ายเกษตรกรทางเลือกภาคอีสาน เครือข่ายเกษตรกรทางเลือกฉะเชิงเทรา เครือข่ายความมั่นคงทางอาหารคาบสมุทรสทิงพระ และเซฟน้อยกินเปลี่ยนโลก เก็บตัวอย่างผักผลไม้ที่จำหน่ายในห้างสรรพสินค้าและตลาด จำนวน ๒๘๖ ตัวอย่าง ระหว่างวันที่ ๒๕ มีนาคม - ๕ เมษายน ๒๕๖๒ โดยยึดแนวทางตามเอกสาร CAC/GL ๓๓-๑๙๙๙ ที่จัดทำโดย Codex Alimentarius Commission และประกาศมกอช. ๙๐๒๕-๒๕๕๑ วิธีชักตัวอย่างเพื่อตรวจหาสารพิษตกค้าง และส่งตัวอย่างทั้งหมดไปวิเคราะห์ที่ห้องปฏิบัติการ Concept Life Sciences เคมบริดจ์ สหราชอาณาจักร ซึ่งได้รับการรับรอง ISO/IEC17025:2005 จาก UKAS (United Kingdom Analysis Service) สามารถวิเคราะห์หาสารพิษตกค้างแบบ MRPS (Multi Residue Pesticide Screen) ด้วยเครื่องมือ GC-MS/MS และ LC-MS/MS ได้ครอบคลุมชนิดสารมากถึง ๔๘๐ ชนิด ครอบคลุมวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากกรมวิชาการเกษตรอย่างน้อย ๑๒๘ ชนิด

๒) ผลการวิเคราะห์สารพิษตกค้าง พบประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑ ๔๑% ของกลุ่มตัวอย่างพบสารพิษตกค้างเกินค่า MRL (Maximum Residue Limit) ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๓๘๗ เรื่องอาหารที่มีสารพิษตกค้าง พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.๒ พบ...

๒.๒ พบ Methamidophos ซึ่งเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ ตกค้างใน ๘ ตัวอย่าง

๒.๓ พบ Carbofuran และ Methomyl ซึ่งเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๓ ที่ไม่ได้มีการขึ้นทะเบียน ตกค้างในตัวอย่าง จำนวน ๙ และ ๑๐ ตัวอย่างตามลำดับ

๒.๔ พบวัตถุอันตรายที่ไม่อยู่ในบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖ และไม่ได้ขึ้นทะเบียน ๙ ชนิด ได้แก่ Boscalid, Ethirimol, Fenhexamid, Fluxapyroxad, Isopyrazam, Metrafenone, Proquinazid, Pyrimethanil และ Quinoxifen

๒.๕ พบ Chlorpyrifos ตกค้างใน ๓๘ ตัวอย่าง ในจำนวนนี้พบปริมาณเกินค่า MRL ๑๖ ตัวอย่าง

๒.๖ พบสารพิษตกค้างทั้งหมด ๙๐ ชนิด ในจำนวนนี้เป็นสารประเภทดูดซึม (systemic pesticide) จำนวน ๕๐ ชนิด หลายชนิดมีข้อมูลผลกระทบต่อสุขภาพและหลายประเทศยกเลิกการใช้ เช่น Carbendazim ซึ่งตกค้างในตัวอย่าง จำนวน ๕๗ ตัวอย่าง จึงเป็นสารที่พบตกค้างมากที่สุด และผู้บริโภคไม่สามารถกำจัดออกได้ด้วยการล้าง เนื่องจาก Thai-PAN เคยวิเคราะห์การตกค้างของ Carbendazim ในส้มสายน้ำผึ้ง เปรียบเทียบระหว่างการตรวจทั้งเปลือกและตรวจเฉพาะเนื้อส้มจากตัวอย่างเดียวกัน พบว่าปริมาณ Carbendazim ไม่แตกต่างกัน

๒.๗ ในจำนวนตัวอย่าง ๑๗๕ ตัวอย่างที่พบสารพิษตกค้าง ๗๖% พบการตกค้างของสารพิษมากกว่า ๑ ชนิด โดยพบสารพิษตกค้างร่วมกันตั้งแต่ ๒-๑๕ ชนิด

๒.๘ ตัวอย่างที่ได้รับการรับรอง Organic Thailand จำนวน ๖ ตัวอย่าง พบการตกค้างเกินค่า MRL ๓ ตัวอย่าง

อนึ่ง ตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ในยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดมาตรการที่สำคัญไว้ในข้อ ๔.๑.๕ ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน และข้อ ๔.๔.๓ จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล และในแผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ ได้กำหนดแผนงานย่อย แผนงาน ๓.๒ แผนงานเกษตรปลอดภัย และได้กำหนดมาตรการที่จะสนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งจากการลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย และพัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ในแผนยุทธศาสตร์การจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ที่จัดทำโดยคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ ไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และได้วางเป้าหมายไว้ว่า “ประเทศไทยผลิตอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัย มีความมั่นคงด้านอาหารอย่างยั่งยืนเพื่อชาวไทยและชาวโลก” โดยมียุทธศาสตร์ด้านคุณภาพ...

ด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหารและกำหนดกลยุทธ์ว่าจะมีการสร้างมาตรฐานด้านความปลอดภัยอาหารให้เป็นมาตรฐานเดียวและส่งเสริมบังคับใช้ จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีแนวทางแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารพิษในผักและผลไม้ไว้อย่างไร และจะดำเนินการอย่างไรเพื่อให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้

๒. รัฐบาลมีแนวทางป้องกันมิให้เกิดปัญหาสารพิษตกค้างอย่างไร และมีระบบการตรวจสอบย้อนกลับอย่างไร

๓. รัฐบาลมีแนวทางในการจัดการการปนเปื้อนของสารเคมีที่ยกเลิกใช้ และสารเคมีที่เป็นวัตถุอันตรายที่ไม่อยู่ในบัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖ และไม่ได้ขึ้นทะเบียนอย่างไร

ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อำพล จินดาวัฒน์

(นายอำพล จินดาวัฒน์)

สมาชิกวุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นายอัมฤทธิ์ เกตุแก้ว)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกระทู้ถาม

สำนักการประชุม

สํานักพิมพ์
๐๖๖ / ทาน